

ПОКАЗНИКИ ІНФЕКЦІЙНОЇ ЗАХВОРЮВАНOSTІ ПО ВІЙСЬКОВОМУ ГАРНІЗОНУ 169 НЦ СУХОПУТНИХ ВІЙСЬК ЗС УКРАЇНИ «ДЕСНА» ЗА 11-РІЧНИЙ ПЕРІОД

С.О. Моргун, А.А. Кожокару, О.Д. Крушельницький
Українська військово-медична академія

Резюме. Проведений огляд захворюваності на деякі інфекційні хвороби у НЦ «Десна» з 1998 по 2009 рік, а також помісячний аналіз захворюваності на пневмонії та гострі інфекційні захворювання з травня по січень 2009 року. За звітний період з 1998 по 2009 рр. однозначна динаміка захворюваності на ряд інфекційних захворювань у 169 НЦ Сухопутних військ ЗС України «Десна» була відсутня, але дуже сильно виділялася висока захворюваність на ГРЗ та пневмонії у зимовий період. Ми пропонуємо командирам військових частин та з'єднань обмежити відвідування своїх дітей у місцях проходження ними військової служби в зимовий період, а також приїзд дітей додому в період відпустки, особливо якщо спостерігається надзвичайна епідемічна ситуація, як у цьому році.

Ключові слова: *військовослужбовці, інфекційні хвороби, захворюваність, динаміка.*

Вступ. За останні місяці тема інфекційної захворюваності, зокрема, на грип та гострі респіраторні вірусні інфекції, пневмонії (бактеріально-вірусні та вірусні) є предметом уваги теоретиків та клініцистів в Україні та навіть далеко за її межами. Не є випадковим, що ці інфекції особливо розповсюджені у місцях значного накопичення народу, до яких відносяться і військові частини [5]. Ми неодноразово наголошували на факторах, які сприяють високому рівню захворюваності у військових частинах. Причиною спалахів інфекцій з повітряно-крапельним механізмом передачі стає перемішування особового складу після прибуття в частину молодого поповнення, переохолодження особового складу під час несення караульної служби, низький рівень проведення профілактичних та первинних протиепідемічних заходів медичною службою військової ланки.

У літній період батьки навідуючи своїх дітей, часто привозять продукти, термін зберігання яких не дотримується, що призводить до спалаху кишкових інфекцій, особливо у спекотні дні, коли температура навколишнього середовища може підніматися до оптимальних для цього показників. Клімато-географічні чинники розглядаються поряд з віком, умовами служби і побуту в різних видах і родах Збройних Сил України як такі, що впливають на захворюваність військовослужбовців різних категорій [4, 18]. Зокрема, нам зустрілися дані про вивчення ВІЛ/СНІДУ [10, 11], ботулізму [3], а також здійснювався аналіз захворюваності на вітряну віспу [16] та правець [9, 14, 22] у військовослужбовців.

Вивчення інфекційних хвороб серед цивільного населення дещо більш розповсюджене, ніж серед військових з різних причин. Принаймні, більш широкий спектр їх розповсюдженості наприклад: ВІЛ [1, 8], хронічних мікст-форм гепатиту С та Епіштейна-Барр вірусної інфекції [2], негоспітальну пневмонію [6], оперізуючим лишаєм [7], бруцельозом [12], комплексу хронічних обструктивних захворювань легень з супутнім дизбактеріозом кишечника [14], дизентерії Флекснера [19], токсоплазмозу [17], малярії [15], кору [20], ботулізму [21].

Мета дослідження – провести аналіз інфекційної захворюваності серед особового складу 169 НЦ Сухопутних військ ЗС України «Десна» з 1998 по 2009 роки.

Завдання дослідження

1. Провести аналіз захворюваності серед особового складу 169 НЦ Сухопутних військ ЗС України «Десна» за період з 1998 по 2009 рік.
2. Проаналізувати захворюваність на пневмонію з травня по січень 2009 року.
3. Проаналізувати захворюваність на ГРЗ з травня по січень 2009 року.

Як свідчать дані, наведені у таблиці 1, за звітний період у 1998, 1999, 2000, 2001, 2002, 2003, 2004, 2005, 2006, 2007, 2008 та 2009 роках найвищі показники захворюваності припадали на ГРЗ і хвороби шкіри та підшкірної клітковини, найнищі – на гострі кишкові інфекції. Взагалі відсутня захворюваність на дані інфекції у 2003, 2005, 2007, 2008 та 2009 рр. У 2003 році відмічався досить високий рівень захворюваності

**Аналіз захворюваності серед особового складу 169 НЦ
Сухопутних військ ЗС України «Десна» в абсолютних
числах за період з 1998 по 2009 рік**

НОЗОЛ. ФОРМИ	ГРЗ	ангіни	пневмонії	дитячі інф.	ГКІ	ВГА	ВГС/ВГВ	хв. шкіри та п/к	короста
1998 рік	1729	598	225	289	158	24	0	1728	425
1999 рік	2121	603	255	180	37	7	0	2982	284
2000 рік	2736	488	651	198	152	19	0	3756	283
2001 рік	3383	802	645	423	50	34	43	4272	287
2002 рік	2509	821	518	792	57	16	6	3697	327
2003 рік	4466	1145	472	663	0	9	1	3678	238
2004 рік	4237	840	248	471	5	4	18	4173	196
2005 рік	3265	795	356	673	0	8	2	3304	193
2006 рік	4039	527	366	500	249	8	0	1569	113
2007 рік	3456	754	353	489	0	0	0	1131	183
2008 рік	2439	570	207	332	0	0	0	596	226
2009 рік	2678	623	312	354	0	0	0	874	114

на ангіни (максимальний за увесь звітний період по даному захворюванню). З іншого боку, якщо аналізувати окремо кожне захворювання, то по ГРЗ найвищий рівень захворюваності був у 2003 році, найнищий – у 1998 році, по ангінам – чітко виділявся 2003 рік, мінімальний рівень був у 2000 році, по пневмоніям – максимальна захворюваність була у 2000 році, мінімальна – у 2000 та 2001 роках, на дитячі інфекції – максимальна захворюваність у 2005 і мінімальна у 1999 році, вірусний гепатит А – відсутня захворюваність у 2007 та 2008 роках, мінімальна у 2004 та максимальна у 2001 році. Як відомо, військовослужбовці родом з різних регіонів України і в період відпустки контактують з людьми зі своєї місцевості, серед яких можуть бути хворі або носії збудників захворювань з повітряно-крапельним механізмом передачі.

Щодо вірусних гепатити С та В – відсутня захворюваність у 1998 - 2000 та 2006 – 2008 рр., мінімальна у 2003 та максимальна у 2001 році, хвороби шкіри та підшкірної клітковини – максимальна

захворюваність спостерігалася у 2001, а мінімальна у 2008 році, на коросту – максимум хворіло у 1998, а мінімум у 2006 році.

Отже, судячи з цифр які наведені на рисунках 1, 2, про якусь однозначну динаміку крапельних інфекцій говорити не приходиться. В наявності такі показники захворюваності (рис. 1, 2):

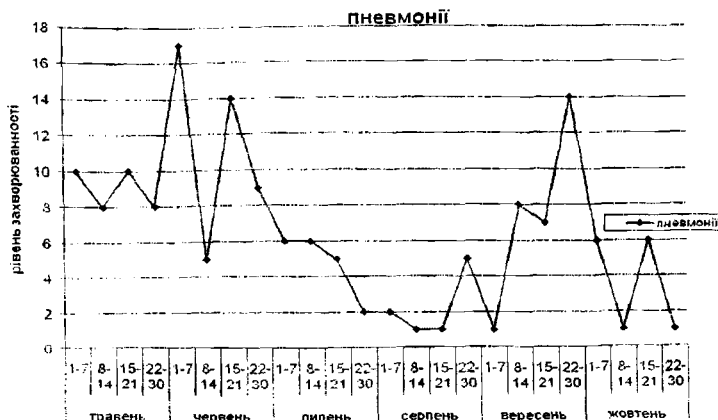

Рис.1. Захворюваність на пневмонії серед особового складу НЦ «Десна» з травня по жовтень 2009 року.

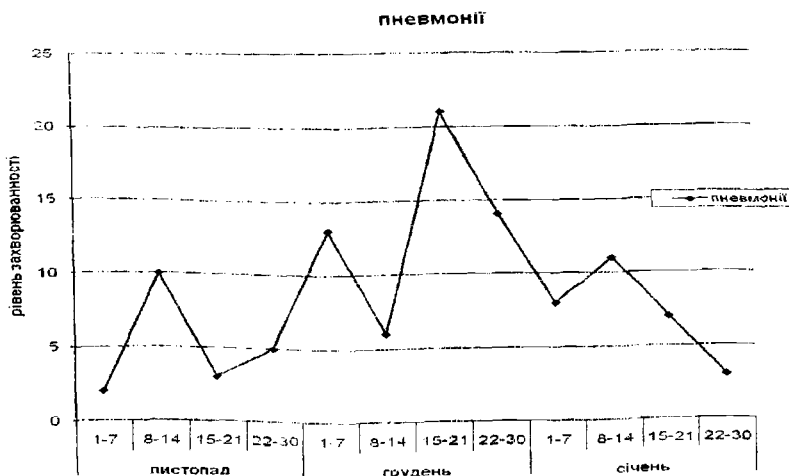

Рис.2 Захворюваність на пневмонії серед особового складу НЦ «Десна» з листопада по січень 2009 року.

Як свідчать дані, наведені на рисунках 1 та 2, максимум захворюваності на пневмонію прийшовся на грудень місяць, мінімум – на серпень 2009 року.

Щодо гострих респіраторних захворювань - високі рівні захворюваності пояснюються легкою реалізацією аерозольного шляху передачі збудників цих інфекцій в організованих військових колективах, які об'єднані загальними чинниками ризику зараження (повітря спальних та службових приміщень тощо).

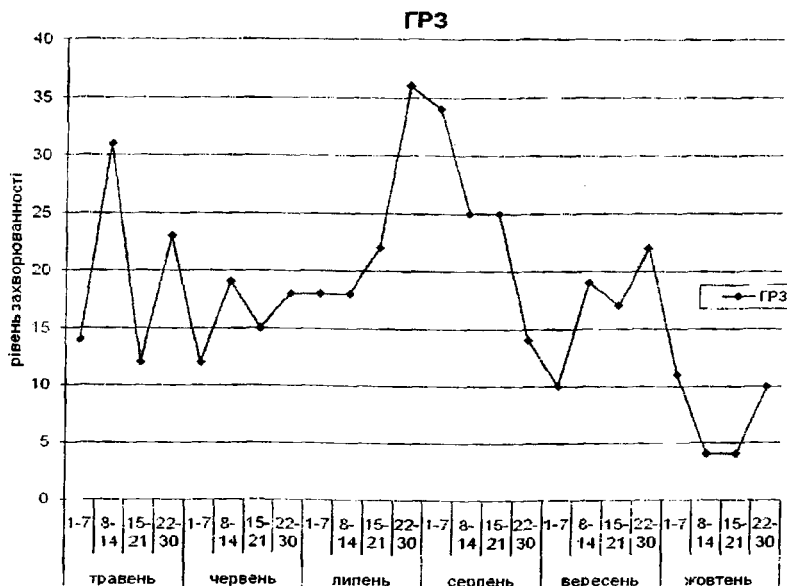

Рис.3. Захворюваність на ГРЗ серед особового складу НЦ «Десна» з травня по жовтень 2009 року.

ГРЗ

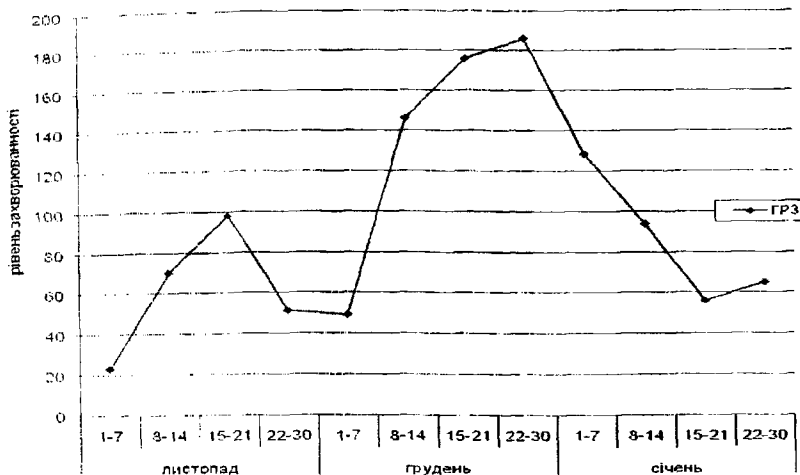

Рис.4.Захворюваність на ГРЗ серед особового складу НЦ «Десна» з листопада по січень 2009 року.

Як демонструють дані, наведені на рис.3 і 4, максимальна захворюваність на ГРЗ припала на кінець грудня місяця, мінімальна спостерігалася у жовтні 2009 р.

Висновки

Таким чином, за звітний період з 1998 по 2009 рр. однозначна динаміка захворюваності на ряд інфекційних захворювань у 169 НЦ Сухопутних військ ЗС України «Десна» не спостерігалася, але разом з тим мала місце висока захворюваність на ГРЗ та пневмонії у зимовий період.

Рекомендації. Ми пропонуємо командирам військових частин та з'єднань обмежити відвідування військовослужбовців родичами у зимовий період, особливо під час епідемії, а також обмежити відпустки, особливо якщо має місце надзвичайна епідемічна ситуація.

Література

1. Андросова О.С. Клініко-біохімічні показники у хворих на вірус імунодефіциту людини при лікуванні високоактивною антиретровірусною терапією //Мат. V Міжнародної наукової

конференції студентів та молодих вчених «Молодь та медицина майбутнього»: 2-3 квітня 2008 року.-Вінниця, 2008.-С.9.

2. Боднар В.А., Ульянець Т.С. Клініко-лабораторна характеристика хронічних мікст-форм гепатиту С та Епштейна-Барр вірусної інфекції //Мат. V Міжнародної наукової конференції студентів та молодих вчених «Молодь та медицина майбутнього»: 2-3 квітня 2008 року.-Вінниця, 2008.-С.13.

3. Випадок ботулізму важкого перебігу з благоприємним кінцем при застосуванні внутрішньовенної озонотерапії /Л.А.Голик, В.І.Трихліб, В.І.Матяш та ін. // Військова медицина України.-2008.-Т.8, №2.-С.30-34.

4. Вовкодав Н.Н., Хижняк Н.И., Ситниченко Ю.К. Показатели состояния здоровья офицерского состава ВС Украины //Проблемы военного здравоохранения и пути его реформирования: Матер.науч.-практ.конф. /Под ред. Проф. В.Я.Белого: Киев, 1996.-С.91-94.

5. Галета І.В. Проїзд в громадському транспорті як одна із причин поширення гострих респіраторних інфекцій //Мат. V Міжнародної наукової конференції студентів та молодих вчених «Молодь та медицина майбутнього»: 2-3 квітня 2008 року.-Вінниця, 2008.-С.17.

6. Герасименко О.С. Застосування лаферону в лікуванні хворих на негоспітальну пневмонію (НП) //Мат. V Міжнародної наукової конференції студентів та молодих вчених «Молодь та медицина майбутнього»: 2-3 квітня 2008 року.-Вінниця, 2008.-С.18.

7. Гузовская Т.С. Эпидемиологическая и клиническая характеристика больных опоясывающим лишаём //Мат. V Міжнародної наукової конференції студентів та молодих вчених «Молодь та медицина майбутнього»: 2-3 квітня 2008 року.-Вінниця, 2008.-С.21.

8. Давидюк І.О. Клініко-діагностичні особливості хронічного гепатиту С у осіб, які інфіковані вірусом імунodefіциту людини //Мат. V Міжнародної наукової конференції студентів та молодих вчених «Молодь та медицина майбутнього»: 2-3 квітня 2008 року.-Вінниця, 2008.-С.22.

9. Етіологічні, епідеміологічні та лікувально-превентивні аспекти правцю у м.Полтава / А.А.Кожокару, О.Д. Крушельницькій, С.О. Моргун та ін. //Збірник наукових праць співробітників НМАПО імені

П.Л.Шупика.-Вип.17, присвячений 90 рокам Національної медичної академії післядипломної освіти імені П.Л.Шупика (1918-2008).-Кн.2.-С.632-638.

10. Живаго С.Б., Лета А.М. Ефективність впровадження системи медико-організаційних заходів, спрямованих на зниження поширеності ВІЛ/СНІДу серед ув'язнених та засуджених в установах державної кримінально-виконавчої служби України // Військова медицина України.-2008.-Т.8, №4.-С.34-46.

11. Живаго С.Б., Лета А.М. Характеристика епідемічної ситуації щодо поширення ВІЛ/СНІДу в установах виконання покарань України // Військова медицина України.-2008.-Т.8, №2.-С.19-26.

12. Кожухметова Д.К., Кузенкова О.Н. Опыт озонотерапии больных хроническим бруцеллёзом //Мат. V Міжнародної наукової конференції студентів та молодих вчених «Молодь та медицина майбутнього»: 2-3 квітня 2008 року.-Вінниця, 2008.-С. 35.

13. Масік О.І. Анемічний синдром у хворих на ХОЗЛ з супутнім дисбактеріозом кишечника //Мат. V Міжнародної наукової конференції студентів та молодих вчених «Молодь та медицина майбутнього»: 2-3 квітня 2008 року.-Вінниця, 2008.-С.43.

14. Моргун С.О., Кожокару А.А., Ткаченко О.В. Профілактичні заходи проти правця серед військовослужбовців ЗС України на сучасному етапі їх реформування //Тези доповідей наукової конференції молодих вчених Української військово-медичної академії Міністерства оборони України: 23-24 травня 2008 року.-Київ, 2008.-С.73-75.

15. Павлов К.И., Анисимова М.Д. Особенности заболеваемости малярией в Донецкой области //Теоретические и практические аспекты современной медицины: 81-я Международная научно-практическая конференция студентов и молодых учёных: Мат.конф.-Симферополь, 2009.-С.123.

16. Петренко В.А., Рожков А.В., Кожокару А.А. Ветряна віспа: Актуальність для військ, оцінка ефективності імунопрофілактики, її медичні та імунологічні доцільності // Військова медицина України.-2008.-Т.8, №2.-С. 79-83.

17. Саєнко А.В. Особливості перебігу токсоплазмозу у осіб інфікованих ВІЛ //Мат. V Міжнародної наукової конференції студентів та молодих вчених «Молодь та медицина майбутнього»: 2-3 квітня 2008 року.-Вінниця, 2008.-С.61.

18. Торбін В.Ф., Хобзей М.К. Деякі питання вивчення стану здоров'я віськовослужбовців Збройних Сил України //Військова медицина України.-2008.-Т.8, №4.-С.64-68.

19. Фёдорова И.В. Годовая динамика заболеваемости вирусным гепатитом А и дизентерией Флекснера в социально-возрастных группах населения г.Минска //Мат. V Міжнародної наукової конференції студентів та молодих вчених «Молодь та медицина майбутнього»: 2-3 квітня 2008 року.-Вінниця, 2008.-С.78.

20. Цимбаліста Н.В. Визначення рівня гуморального протикорового імунітету у населення м.Києва за 1994-2001 рр. // Актуальні проблеми сучасної медицини: 57 науково-практична конференція студентів та молодих вчених Національного медичного університету імені О.О.Богомольця з міжнародною участю: Тези конф.-Київ, 2002.-С.40.

21 Шестакова Г.М. Епідеміологічні особливості ботулізму в Україні за 1992-2001 рр. //Актуальні проблеми сучасної медицини: 57 науково-практична конференція студентів та молодих вчених Національного медичного університету імені О.О.Богомольця з міжнародною участю: Тези конф.-Київ, 2002.-С.40-41.

22. Season morbidity on tetanus in Ukraine / N.M.Fazeli, E.V.Tkachenko, A.Mahmudi //Світ медицини та біології.-2009, №1.-С.40-43.

Summary. *There was performed a review of morbidity on some infectious diseases in a SC «Desna» from 1998 till 2009 as well as monthly-made analysis of morbidity on pneumonia and acute respiratory diseases from May till January the 2009th. One-digit dynamics of morbidity on some infectious diseases was absent in a 169 SC «DESNA» during an account period from 1998 till 2009 but acute respiratory diseases and pneumonia high morbidity was highly-distinguished in winter. We recommend avoid visiting the children to the parents in the places of military service in winter as well as children coming back home especially under extreme epidemic situation like this year.*

Keywords: *military men, infectious diseases, morbidity, dynamic.*

Резюме. *Проведен обзор заболеваемости некоторыми инфекционными болезнями в 169 УЦ «Десна» с 1998 по 2009 год, а также помесечный анализ заболеваемости пневмонией и острыми респираторными заболеваниями с мая по январь 2009 года. За отчётный период с 1998 по 2009 гг. однозначная динамика заболеваемости рядом инфекционных заболеваний в УЦ «Десна» отсутствовала, но очень сильно выделялась высокая заболеваемость ОРЗ и пневмонией в зимний период. Мы предлагаем командирам военных частей ограничить посещение детей в местах прохождения ними военной службы в зимний период, а также проезд*

детей домой, особенно если отмечается чрезвычайная эпидемическая ситуация, как в этом году.

Ключевые слова: *военнослужащие, инфекционные болезни, заболеваемость, динамика.*

УДК 615.9:612.014.46

ПОДРАЗНЮЮЧА АКТИВНІСТЬ МОРФОЛІДУ ПЕЛАРГОНОВОЇ КИСЛОТИ В ТВЕРДОМУ АЕРОЗОЛІ ТА У СУМІШІ З ОРТО- ХЛОРБЕНЗИЛІДЕНМАЛОНІДІНІТРИЛОМ В РІДКОМУ АЕРОЗОЛІ

О.Є. Левченко

Українська військово-медична академія

Резюме. У статті наведено, оцінено та порівняно параметри специфічної подразнюючої ефективності морфоліду пеларгонової кислоти (МПК) при генерації у складі твердого аерозолі та комбінації речовин МПК з CS при впливі у вигляді рідкого аерозолі на різні види експериментальних тварин. Показано значну подразнюючу активність виробів при перевазі двокомпонентної рецептури.

Ключові слова: *отруйні речовини подразнюючої дії, аерозоль, CS, морфолід пеларгонової кислоти.*

Вступ. Широкий спектр біологічної дії подразнююче-больових засобів, зокрема поява пекучо-ріжучого болю в очах, в області верхніх дихальних шляхів і відкритих ділянках шкіри, різкий за грудинний біль і гостре відчуття стиснення в грудях, дисрегуляція дихання і серцево-судинної діяльності, поява короточасного апное і брадикардії викликає у уражених відчуття раптового страху, глибокого дискомфорту, значного психо-емоційного розладу, істероїдного стану. Все це у результаті приводить до повної або часткової втраті їх діє- і працездатності, до пригнічення психо-вольової стійкості [1, 2].